

1. Wat is een "collectief"?
Een collectief is een groep die een geheel vormt. Binnen het vak economie denken we bij collectief aan alle inwoners samen die via het betalen van belastingen of premies iets realiseren.
2. Leg uit waarom collectieve verzekeringen ook sociale verzekeringen worden genoemd.
Sociaal staat voor elkaar zorgen. Door sommige verzekeringen collectief te maken, dus van en voor de hele samenleving, is er sprake van zorg voor elkaar. Zo betalen werkenden premie voor de
3. Wat is het kenmerkende verschil tussen particuliere en sociale verzekeringen.
Sociale verzekeringen worden collectief afgesloten door de overheid. Er is dus dwang in premiebetaling (de werkenden) en verplichte verzekering. Bij particuliere verzekeringen is er vrije keuze om je wel of niet te verzekeren en is er sprake van concurrentie / marktwerking omdat aanbieders zelf mogen bepalen of ze een verzekering aanbieden en wie ze tegen welke premie willen verzekeren.
4. Via welk instituut worden de premies van de sociale verzekeringen geïnd?
belastingdienst
5. Via welk instituut worden de uitkeringen van sociale verzekeringen verstrekt?
UWV
6. Wie betalen de premies van de sociale verzekeringen?
De werkenden (in loondienst)
7. Wat is solidariteit?
Zorgen voor elkaar
8. Leg uit dat er bij sociale of collectieve verzekeringen sprake is van 'gedwongen solidariteit'.
De overheid dwingt werkenden premie te betalen waarvan gezorgd wordt voor mensen die geen inkomen hebben
9. Noem drie redenen waarom het een voordeel is om sociale of collectieve verzekeringen via de wet voor iedereen verplicht te stellen.
Armoedebestrijding / solidariteit / veiligheid
Zorgen dat de verschillen tussen rijk en arm minder worden
Lage kosten van verzekeringen
10. Leg uit waarom het financieel voordelig is als iedereen in het land voor dezelfde verzekering is verzekert.
Er is een grote spreiding van het risico omdat iedereen verzekert is, waardoor de premie laag kan blijven.
11. Leg uit dat moreel wangedrag bij de AOW verzekering nauwelijks voorkomt.
Moreel wangedrag betekent expres onvoorzichtig doen omdat je toch verzekert bent. De uitkering AOW is leeftijdgebonden. Onvoorzichtigheid omdat je toch verzekert bent speelt dus geen rol bij het wel of niet verkrijgen van de uitkering.
12. Leg uit dat averechtse selectie bij sociale verzekeringen niet kan voorkomen.
Iedereen van de doelgroep (werkenden of volk) is verplicht verzekert. Er is daarnaast maar een verzekeraar. Deze kan dus niet in een situatie terecht komen dat er alleen maar slechte risico's verzekert zijn.
13. Wat is het verschil tussen werknemersverzekeringen en volksverzekeringen?

Beide verzekeringen worden betaald door premies opgebracht door werkenden (dit is dus de overeenkomst tussen deze twee), maar bij werknemersverzekeringen zijn alleen werknemers verzekerd (voor typische risico's die werknemers lopen: werkloosheid en arbeidsongeschiktheid) en bij volksverzekeringen is iedereen verzekerd.

14. Noem de twee belangrijkste risico's van werknemers die via collectieve werknemersverzekeringen worden geregeld.
werkloosheid en arbeidsongeschiktheid
15. Hoe heten deze twee werknemersverzekeringen?
WW en WIA
16. Leg uit waarom de AOW een volksverzekering is.
Iedereen van het volk die 67 of ouder is heeft recht op een uitkering
17. Wordt de AOW gefinancierd via het omslagstelsel of het kapitaaldeckingsstelsel? Leg uit waarom.
Het omslagstelsel. Werkenden in dit jaar betalen de premie waaruit de uitkeringen voor dit jaar worden betaald. Er wordt dus niet betaald maar omgeslagen.
18. Leg uit dat vergrijzing bij de AOW een betaalbaarheidsprobleem oplevert.
Vergrijzing betekent dat er in verhouding meer ouderen dan werkenden komen. Daarom komen er steeds meer uitkeringsgerechtigden ten opzichte van premiebetalers en moeten premiebetalers meer premie betalen per persoon, wat de AOW moeilijker betaalbaar maakt.
19. Noem drie manieren om het vergrijzingsprobleem op te lossen.
De werkenden een hoger premiepercentage laten betalen
De uitkeringen AOW verlagen
De leeftijd waarop de AOW ingaat hoger maken
20. Leg het omslagstelsel uit.
Werkenden in dit jaar betalen de premie waaruit de uitkeringen voor dit jaar worden betaald. Er wordt dus niet betaald maar omgeslagen.
21. Leg het kapitaaldeckingsstelsel uit.
Het kapitaaldeckingsstelsel is een spaarsysteem waarbij gespaard wordt voor de toekomst door geld te reserveren (zelf of via een pensioenfonds)
22. Leg uit dat uitkeringen AOW verlagen slecht is voor de Nederlandse economie.
Dan hebben ouderen minder inkomen en dus zullen ze minder besteden en dus daalt de vraag naar goederen en diensten en dus is er minder productie in Nederland, wat slecht is voor de Nederlandse economie.
23. Leg uit dat het verhogen van de premies AOW slecht is voor de Nederlandse economie.
Dan hebben werkenden netto minder inkomen en dus zullen ze minder besteden en dus daalt de vraag naar goederen en diensten en dus is er minder productie in Nederland, wat slecht is voor de Nederlandse economie.
24. Leg uit waarom het verhogen van de AOW leeftijd niet slecht is voor de Nederlandse economie.
Dan blijven werkenden langer werken zonder dat het premiepercentages omhoog moet en blijven de uitkeringen AOW op peil waardoor bestedingen en productie op peil blijven in de Nederlandse economie.

25. Leg uit dat pensioensparen een vorm van ruilen over de tijd is (herhaling eerder hoofdstuk).
Je consumptie (koopkracht) nu daalt omdat je spaart, maar in de toekomst kan je gespaarde geld met verkregen rente gebruikt worden en stijgt dus je consumptie (koopkracht)
26. Leg uit waarom zzp'ers geen collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering hebben, zoals bij mensen in loondienst.
Zij zijn ondernemer en vallen dus niet onder collectieve regelingen. Zij betalen dus oom geen premie werknemersverzekeringen (wel volksverzekeringen).
27. Leg uit waarom zzp'ers niet collectief pensioensparen.
Zij zijn als ondernemer vrij om wel of niet te pensioensparen. Dat gebeurt dus niet collectief (als groep) maar individueel.
28. Leg uit hoe zzp'ers kunnen sparen voor de toekomst.
Door hun huis af te lossen en dat later te gebruiken.
Door de onderneming uit te bouwen en later te verkopen.
Door zelf te sparen
Door bij een particuliere verzekeraar een individuele pensioenverzekering af te sluiten
Etc.